

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Mořkov, okres Nový Jičín

742 72 Mořkov, Sportovní 258

Identifikátor školy: 600 138 186

Zřizovatel: Obec Mořkov, Horní 10, 742 72 Mořkov

Okresní úřad Nový Jičín, referát školství, Štefánikova 9, 741 01 Nový Jičín

Termín konání orientační inspekce: 20. – 23. únor 2001

Čj.	144 055/01-5135
Signatura	on4cu126

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Plně organizovaná Základní škola v Mořkově je zálohovanou organizací. Ve školním roce 2000/2001 poskytuje základní vzdělání 269 žákům ve 13 třídách 1. – 9. ročníku. Denně dojíždí 24 žáků z nedaleké obce Životice u Nového Jičína a jeden žák z Příbora. Zvoleným vzdělávacím programem, podle kterého se vyučuje ve všech ročnících, je Základní škola čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996, včetně úprav a doplňků čj. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998. Prostory školy tvoří pět stavebních objektů vzájemně propojených zděnými chodbami. V původní budově školy a dvou nových pavilonech jsou umístěny kmenové a odborné učebny, kabinety a další prostory k zajištění výuky. Ve zbývajících objektech je umístěna tělocvična s příslušenstvím a školní družina s jídelnou. Škola kromě vlastních venkovních prostorů využívá blízké travnaté hřiště místní TJ. Při škole je zřízena rada školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Byly navštíveny hodiny českého jazyka tak, aby byli hospitováni všichni vyučující od 1. do 9. třídy. Týdenní hodinové dotace českého jazyka byly stanoveny v nejnižších hodnotách a korespondovaly s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Tematické plány byly vypracovány v souladu s učebními osnovami, jsou adresné vůči jednotlivým třídám, respektují jejich složení a vyjadřují i specifiku vyučujících. Nejen v plánování, ale i při následných hospitacích v hodinách, a to především na 1. stupni, se projevila vnitřní diference, která poukazovala na individuální práci s žáky a odlišnost vyučovacích postupů podle specifického složení kolektivů (např. začlenění žáků s SPU, žáků talentovaných či méně nadaných). Pro devět žáků s dysfunkcemi byly vytvořeny individuální učební plány, reedukace probíhají mimo vyučování. Škola nenabízí v oboru český jazyk žádný volitelný ani nepovinný předmět. Úspěšně pracují kroužky literární a hudební, žurnalistický, který pokračuje v tradici vydávání školního časopisu Maxi blázni, a knihovnický. Základní ukazatele v oblasti plánování a přípravy výuky českého jazyka byly splněny. Kontinuita výuky předmětu v jednotlivých ročnících je zajištěna.

Navštívení učitelé, až na jednu vyučující, která je pouze pedagogicky způsobilá, splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Hodiny byly převážně hodnoceny jako průměrné nebo velmi dobré, dvě hodiny byly pro vysokou míru tvořivosti a motivace hodnoceny jako vynikající. Na prvním stupni byla celková úroveň zhlédnutých hodin vyrovnaná, ale o stupeň převyšovala úroveň hodin na druhém stupni. Výuka v 6. – 9. ročnících se potýká s personálními problémy: jeden vyučující je neúměrně zatížen výukou českého jazyka v pěti třídách, další dvě třídy jsou svěřeny učitelkám s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku na školách I. cyklu.

Hospitace potvrdily převážně velmi dobrou metodickou i odbornou připravenost učitelů, která je založena na zkušenosti, orientaci v problematice a v několika případech i na progresivních alternativních metodách. Problematika JČ na 1. stupni je řešena v rámci metodického sdružení učitelů 1. až 5. ročníků, pro tři vyučující na druhém stupni je zavedena předmětová komise. Projednávána tematika metodických orgánů se týká organizačních záležitostí, obsahuje i metodickou nebo výukovou náplň. Systém pravidelného prověřování znalostí žáků je vytvořen. Žakovské písemnosti procházejí kontrolou, hodnocením a následnými opravami. Škola každoročně využívá testy Kalibro.

Výuka probíhala v kmenových třídách a ve školní knihovně, tyto místnosti poskytovaly velmi dobré podmínky pro zvolené vyučovací metody a formy. Třídy jsou vybaveny názornými systematickými tabulemi, jejich výzdoba svědčila o zajímavém a kreativním zaměstnání projekty a skupinovou prací. Výuka předmětu je zajištěna učebnicemi a pracovními sešity z řady Alter a SPN. Dále byly využity lexikony, pravidla a alternativní texty. Učitelům je k dispozici běžná audiovizuální či didaktická technika, z ní byly použity především magnetofony a zpětný projektor. Běžně se pracovalo na tabuli, do sešitů a pracovních sešitů. Užívání počítačů je běžnější pro přípravu učitelů na vyučování, v samotné výuce je práce na nich zatím ojedinělá.

Dělení tříd na skupiny je zavedeno ve dvou třídách s vyšším počtem žáků. Po organizační stránce u vyučujících převládala zkušenost založená na převážně frontálním způsobu vedení výuky. V několika případech byli žáci rozděleni do dvojic nebo pracovních skupin a zaměstnání samostatnou prací. Byli vedeni k logickému odvozování a zdůvodňování. Výuka byla řízena srozumitelnými pokyny, sled a výběr informací byl vhodný a přiměřený náročnosti učiva. Učitelé sledovali během vyučovacího procesu především cíl výuky, který byl téměř ve všech třídách splněn. Ve většině hodin zbyl časový prostor na shrnutí učiva a na závěrečné hodnocení práce třídy. V hodinách byly použity tvořivé formy vyvozování, výkladu, zadávání individuálních úkolů.

Pozornost se učitelé snažili zajišťovat především vstupními motivačními metodami, změnami činností. Jen v několika třídách byly zařazovány relaxační chvíle, i když alespoň ve většině hodinách byly pracovní aktivity střídány tak, aby žáci alespoň měnili pracovní polohy. Učivo bylo interpretováno správně, příklady při uvádění učiva byly promyšlené a funkční. Grafická úroveň zápisů na tabuli i vedení zápisů v žákovských sešitech byly na dobré úrovni. Žáci prokazovali aktivitu a snahu, projevíli dobré znalosti. Učitelé vedli žáky k vhodným pracovním návykům, při hodnocení žákovských výkonů vyjadřovali pozitivní postoje. Činnosti byly poměrně často spojeny s dílčí nebo shrnující klasifikací.

Žáci byli učiteli kontrolováni a opravováni, mohli si zpětně porovnat výsledky mezi sebou. Analýza chyb byla prováděna, žáci byli vedeni ke zdůvodňování správných tvarů. V respektování didaktických principů, až na zásadu názornosti, a to na 2. stupni, se neprojevíly větší problémy.

Dohodnutá pravidla jednání byla žáky i učiteli přijata. Především v nižších třídách mohli žáci vyjádřit vlastní názor, byly připraveny podmínky pro jejich souvislý slovní projev a pro podnětnou interakci. Vyjadřování vyučujících, jejich pohotovost a jazyková správnost byla velmi dobrá. Totéž se týká i jejich neverbálních projevů. U téměř všech vyučujících byla znatelná snaha o citlivý přístup, žáci byli osobnostně respektováni. Kázeňské problémy v době inspekční návštěvy nebyly zaznamenány, u žáků převládal kladný vztah k výuce i k učitelům.

Úroveň výuky českého jazyka je hodnocena jako velmi dobrá.

Cizí jazyky (angličtina, němčina) a dějepis

Hospitace se uskutečnily celkem v osmi vyučovacích hodinách, v osmi třídách (skupinách) na nižším i vyšším stupni. Tematické plány jsou zpracovány tak, aby učivo navazovalo, nedocházelo k obsahové duplicitě a aby jeho úroveň, týdenní časová dotace i stanovené didaktické cíle byly v souladu se vzdělávacím programem Základní škola. Učební látka aktuálně probíraná v hospitovaných hodinách odpovídala látce plánované. Pro žáky s poruchami učení jsou na doporučení pedagogicko-psychologické poradny zpracovány individuální plány, ve vyučování je uplatňován individuální přístup a speciální metody, písemné práce jsou redukovány a klasifikovány mírněji. Zájemci z řad žáků 6. – 9. ročníku mají

možnost navštěvovat kroužek anglického jazyka. Velmi dobrá dlouhodobá i bezprostřední příprava učitelů se pozitivně projevila v celé hospitované výuce.

Cizím jazykům (na vyšším stupni se učí jen němčina) vyučují tři učitelky, z nichž dvě splňují podmínky odborné způsobilosti pro výuku v příslušných ročnících, všechny vyhovují ustanovením o pedagogické způsobilosti vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Stejně je tomu u dvou ze tří vyučujících dějepisu. Jeden z vyučujících nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na základní škole (středoškolské vzdělání ukončené maturitou). Tím je porušena výše citovaná vyhláška č. 139/1997 Sb. Jedna učitelka němčiny absolvovala rozšiřující vysokoškolské studium tohoto jazyka a třítydenní studijní pobyt v Německu (v Gmündu), další dvě učitelky cizích jazyků získaly v jazykových kurzech osvědčení pro výuku. Vyučující dějepisu se zúčastňují vzdělávacích akcí dle nabídky, např. několika metodických seminářů k výuce v 9. ročníku. Pro vyučování cizím jazykům na vyšším stupni je vyčleněna jedna učebna se starším nábytkem rozmístěným po obvodu místnosti, vybavená videem, TV, počítačem, nástěnným obrazovým a textovým materiálem, názornými pomůckami. K dispozici jsou přenosné magnetofony, nahrávky ke všem učebnicím, kazety s německými písničkami, videonahrávky. Využívá se rovněž počítačová učebna a počítačové výukové programy pro němčinu a angličtinu. Škola má i jednu odbornou učebnu pro dějepis a zeměpis, vybavenou četnými mapami (historickými i obecně zeměpisnými), glóbusem, meotarem, promítacím plátnem a sklápěcí promítací tabulí, magnetickou tabulí, TV, videem, příruční knihovnou. Prostředí kmenových tříd, ve kterých rovněž výuka cizích jazyků a dějepisu probíhá, představují většinou běžnou, standardní úroveň, třídy jsou podle možností vybavovány novým nábytkem, velmi bohatá a podnětná výzdoba včetně názorných pomůcek byla zaznamenána na nižším stupni. Pro výuku cizích jazyků se používají moderní učebnice zdůrazňující komunikativní přístup, cizojazyčné časopisy Hurra!, JUMA, Deutschland. Učitelé pracují s odbornými metodickými publikacemi za účelem rozšíření a zpestření učiva. V dějepisu mají žáci k dispozici nové učebnice vydané v 90. letech, pracovní sešity k učebnicím a dějepisné atlasy. K doplnění výuky slouží videokazety, diafilmy a diapozitivy, fólie pro meotar. Učitelé sledují odbornou literaturu, např. Historický obzor.

Struktura hospitovaných hodin a organizační pokyny byly vždy voleny tak, aby vyhovovaly úrovni žáků a stanoveným didaktickým cílům. Výběr informací byl dán obsahem učiva uvedeného v tematických plánech, jejich množstvím a hloubkou se řídily možnostmi žáků. To se výrazně pozitivním způsobem projevilo v angličtině u nejmladších žáků, kteří si bezpečně osvojili i dovednosti ne zcela obvyklé pro úplné začátečníky. Obdobná situace byla u žáků začínajících na vyšším stupni s dějepisným učivem, které tak mohlo být obohacováno o informace rozšiřující všeobecný kulturní obzor žáků. Ve všech sledovaných hodinách bez výjimky docházelo ke střídání činností a forem práce (skupinové, ve dvojicích, individuální). Využívalo se rozmanitých metod aktivizujících žáky k vlastnímu projevu a působících na jejich přirozený sklon k soutěživosti a hravosti. Výklad se omezoval na nejnutnější míru, byl neustále doplňován dialogem s žáky, ověřováním, jak učivo pochopili, a maximálně se v něm uplatňovala zásada názornosti. K tomu posloužily četné pomůcky připravené vyučujícími. Ve většině hodin cizích jazyků byla vhodně využita magnetofonová nahrávka k nácviku poslechu, v dějepisu byly promítány meotarové fólie a využita videonahrávka.

Vstupní motivace žáků byla prováděna vždy přirozeně a nenásilně - apelem na jejich potřebu úspěšně uplatnit všechno to, čemu se již naučili, seznámením s cílem hodiny, společným řešením zajímavého úkolu nebo i prověřováním znalostí a dovedností v úvodu vyučovací jednotky. V průběhu výuky byli žáci motivováni zejména zařazováním prvků problémového vyučování, hrami nebo soutěžemi, písničkami, dramatizací pohádek a vším, co mohlo vzbudit

jejich zvýšený zájem. Zkoušení bylo v jazycích zaměřeno hlavně na aplikaci znalostí a na praktické dovednosti, v dějepisu na pochopení historických souvislostí a příčinných vztahů. Klasifikaci provázela pozitivní motivace a bylo při ní využíváno i sebehodnocení. Poukazy na chyby nepostrádaly pedagogický takt, obsahovaly i návod, jak se jim v budoucnu vyhnout, a povzbuzení pro další práci.

Ve všech sledovaných třídách či skupinách byli žáci ukázněni, chovali se v souladu se zásadami školního řádu. Interakce a komunikace byla přitom poměrně živá, plně fungující. V němčině a angličtině byl v největší možné míře využíván jako dorozumívací prostředek příslušný cizí jazyk, mluvnice a vysvětlující doplňky byly podávány v mateřském jazyce. V dějepisu bylo dbáno na správnou formulaci myšlenek. Výuka probíhala v uvolněné atmosféře vzájemné důvěry a spolupráce, žáci měli dostatek možností vyslovit vlastní názor nebo dotaz, a pokud se tak stalo, vyučující projevovali ochotu k diskusi. Jejich celkové vystupování vůči žákům mělo žádoucí úroveň.

Nad rámec povinné výuky cizích jazyků jsou komunikativní dovednosti žáků rozvíjeny formou dopisování s dětmi v SRN a konverzačních soutěží s dobrým umístěním v okresním kole v posledních třech letech. V dějepisu je organizována soutěž Mladý historik s postupem do okresního kola.

Sledovaná výuka cizích jazyků a dějepisu měla výraznou převahu pozitiv, kvalita vzdělávání v těchto předmětech je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Hospitace se uskutečnily u všech učitelů vyučujících tento předmět ve třídách 2. až 9. ročníku. Úroveň deseti zhlédnutých hodin byla vyrovnaná, dvě třetiny z nich byly hodnoceny jako velmi dobré a vynikající.

Ve školním roce 2000/2001 je týdenní hodinová dotace pro matematiku stanovena v nejnižší hodnotě, dělena je jedna hodina ve 3. a 6. ročníku a dvě hodiny v 5. ročníku, kde je vysoký stav žáků. Volitelný, případně nepovinný předmět sledující rozšiřování matematických dovedností, zaveden není. Součástí dlouhodobé přípravy učitelů jsou kvalitně zpracované tematické plány učiva, které odpovídají osnovám vybraného vzdělávacího programu a jim také odpovídalo probírané učivo. Kontrola prokázala, že jsou funkčně využívanou pracovní pomůckou (učitelé si zde zaznamenávají své poznatky k časové dotaci, k použitým materiálům, provádí úpravy vzhledem k časovému deficitu apod.), konzultovanou v metodických orgánech. Tak je zamezena obsahová duplicita a zajištěna návaznost učiva jednotlivých ročníků. Učební cíl přiměřený možnostem žáků dané třídy a efektivita zvolených metod a forem práce potvrzovala promyšlenou a pečlivou bezprostřední přípravu. Sledována byla i individuální práce s integrovanými žáky, o jejichž možnostech jsou pedagogové podrobně informováni výchovnou poradkyní (případně učitelkou provádějící reedukaci poruch).

Výuka matematiky na 1. stupni je plně zabezpečena odborně a pedagogicky způsobilými učiteli. Z pěti vyučujících na 2. stupni je jediná učitelka nekvalifikovaná (má vysokoškolské vzdělání nepedagogického směru). Tím je porušena vyhláška č. 139 ze dne 28. května 1997 o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Tato učitelka má již dlouholetou praxi na zdejší škole a v hospitované hodině prokázala metodickou vyzrálou. Podle informací ředitelky se průběžně zapojuje do vzdělávacích akcí Střediska informatiky a služeb v Novém Jičíně, za nedílnou součást odborného růstu považuje i samostudium.

Matematika je vyučována v prostorově vyhovujících, běžně uspořádaných kmenových třídách. Ve vyšších ročnících zatím není výzdoba učeben přizpůsobena současným požadavkům na

výchovu k informacím. Schází zde aktuální nástěnné didaktické pomůcky (vzorce, rovinné obrazce, definice, odborné pojmy). K dispozici je i počítačová učebna s deseti pracovišti a dostačujícím programovým vybavením (Matik, Speedmat, Algebra). Efektivní využití výpočetní techniky při procvičování učiva bylo sledováno v jedné hodině. Základním výukovým materiálem jsou pro 1. – 3. ročník pracovní sešity nakladatelství Alter, 4. a 5. ročník má dosud učebnice staršího vydání, na 2. stupni je souvislá řada učebnic nakladatelství SPN. Škola je dostatečně vybavena staršími učebními pomůckami, při výuce byly spíše využívány materiály zhotovené svépomocí a nakopírované pracovní listy. Vedení školy zajistilo odborné publikace, učebnice z různých nakladatelství a sbírky úloh, z nichž mohou učitelé čerpat podněty pro svou práci. Rovněž didaktické techniky (konkrétně zpětných projektorů, které lze úspěšně využívat v matematice) má škola dostatek. Aplikována při výuce však byla spíše výjimečně.

Ve všech hospitovaných hodinách byla konstatována promyšlená příprava vyučujících, a to jak směrem k organizaci a stavbě hodiny, tak i k činnostem žáků. Srozumitelné pokyny a přiměřená náročnost učiva přispívaly k naplnění výukového cíle. K ověřování dřívějších znalostí docházelo v úvodní části hodiny zpravidla formou frontálního rozhovoru a pamětného, případně písemného řešení jednoduchých úloh. I když převládal frontální způsob výuky, hodiny byly variabilní, střídaly se textové učební pomůcky (úkoly byly na tabulích, pracovních listech, žáci pracovali s učebnicemi, sbírkami úloh, do pracovních i běžných sešitů) i organizační formy (práce ve dvou a vícečetných skupinách, individuální výuka). Obecně byly málo zařazovány slovní a jednoduché problémové úlohy. Pracovní tempo se přizpůsobovalo pomalejším žákům, uplatňována byla metodická (směrem k integrovaným žákům) a kvantitativní diferenciaci učiva. Na řízenou samostatnou práci navazovala průběžná, případně následná kontrola, její výsledky klasifikovány nebyly. S pomocí aktuálních informací zpětné vazby byli žáci vedeni k sebehodnocení, učitelé korigovali proces. Jen v několika hodinách probíhala v delším časovém úseku jednotvárná samostatná práce a žáci byli příliš vedeni. Učivo bylo interpretováno věcně i odborně správně, vyučovací čas byl využit účelně. Žáci prokazovali schopnost aplikace osvojených postupů a odpovídající dovednosti. Nedostatečná pozornost ze strany učitelů je věnována písemnému projevu žáků, a to jak po stránce formální, tak i obsahové.

Pracovní součinnost učitele a žáků podněcovala vhodná motivace (přiměřenost látky, její názorné podání, promyšlené využívání vhodných učebních pomůcek). Pozitivně působila schopnost učitelů navázat se žáky sociální kontakt (zejména ve vyšších ročnících) a celková atmosféra, v níž se vyučování rozvíjelo. Málo využito zůstalo navozování problémových situací a neprojevovala se dostatečně přítomnost emocionálních prvků ve výuce. Úvodní oznámení cíle a zpravidla i náplně žakovských činností doplňoval vstupní rozhovor ke zjištění obecného povědomí o novém učivu. Relaxační a soutěživé prvky charakterizovaly především hodiny na 1. stupni, ale i zde bylo méně časté pozitivní posilování (např. povzbuzením, pochvalou, klasifikací apod.). Motivačně působila na žáky i individuální pomoc učitele a možnost sebekontroly. Pozitivní roli sehrávalo respektování pedagogických zásad přiměřenosti, názornosti a soustavnosti. V závěru vyučovací jednotky bylo vždy provedeno její zhodnocení s ohledem na úspěšnost dosažení cíle hodiny. Žákům vyšších ročníků byla sdělována i návaznost na nadcházející učivo.

Vztahy mezi učiteli a žáky jsou budovány na partnerské bázi, proto byly projevy nekázně zaznamenány velmi ojediněle. Žáci reagovali přirozeně, převažovala komunikace ve směru učitel-žák. Při rozhovoru byl vytvářen prostor pro sdělení ucelené myšlenky či názoru, avšak vzhledem k převaze zjišťujících otázek byly odpovědi krátké, faktografické. Vystupování a způsob řízení výuky vytvářely jasná pravidla stavěná na důvěře mezi účastníky vzdělávání.

Psychosociální atmosféra klidného a vyrovnaného prostředí se výrazně podílí na úrovni výuky.

Kvalita vzdělávání v matematice je celkově hodnocena jako velmi dobrá s výraznými pozitivy.

Skupina přírodovědných předmětů

V průběhu inspekce byla sledována a hodnocena výuka v předmětech prvouka a přírodověda na prvním stupni a fyzika, přírodopis a chemie na druhém stupni ZŠ. Celkově bylo hospitováno ve čtrnácti vyučovacích hodinách, z toho na prvním stupni v pěti hodinách. Kontrolou dokumentace bylo ověřeno dodržení časové dotace jednotlivých předmětů učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola. V 7. – 9. ročníku je doplněn volitelným předmětem seminář a praktika z přírodovědných předmětů (dále jen SPPP). Výukou přírodopisu výrazně prolínají prvky ochrany přírody a životního prostředí. V šestém až osmém ročníku je vyučováno biologickému učivu podle osnov pro ekologický přírodopis. Časově tematické plány učiva výše uvedených předmětů jsou vyučujícími zodpovědně zpracovány, jsou pravidelně kontrolovány a aktualizovány. Stavba a jejich obsah zaručuje kontinuitu učiva mezi jednotlivými ročníky a vylučuje vzájemnou duplicitu. Nedílnou součástí rozplánování učiva je vřazení laboratorních prací po ukončení větších tematických celků. Volené výukové cíle zohledňovaly aktuální stav jednotlivých tříd a odpovídaly cílům Standardu základního vzdělávání a zvolenému vzdělávacímu programu. Vyučující jsou informováni o zdravotně postižených žácích, individuální přístup a zohledňování však bylo v hodinách pozorováno minimálně. Při dlouhodobější přípravě se pozitivně projevují získané poznatky a náměty ze vzdělávacích akcí a kurzů. Vyučující mají k dispozici odborné a pedagogické časopisy a další studijní literaturu. Vybrané výukové prostředky odpovídaly stanoveným cílům, ve všech navštívených hodinách byla znatelná promyšlená a účelná stavba vyučovací jednotky. Příprava se zaměřovala především na aplikaci rozmanitých forem a metod práce, názorné využití učebních pomůcek a didaktické techniky a podpory motivace žáků. Rezervy se v přípravě projevovaly ve volbě nástrojů pro diferenciaci výuky směrem k potřebám a možnostem méně nadaných žáků a efektivitě využívání času v průběhu vyučovací hodiny.

Na prvním stupni mají ve sledovaných předmětech všichni vyučující požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost, na druhém stupni nesplňují kvalifikační předpoklady dva učitelé. Tím došlo k porušení vyhlášky o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků. Výuka chemie je zabezpečena odborně kvalifikovanou vyučující s pedagogickou způsobilostí pro střední stupeň vzdělávání. Kladně se v obou případech projevila systematická příprava v rámci metodických orgánů. Ve výuce zcela nekvalifikované učitelky se projevovaly odborné nedostatky.

Škola má zřízení odbornou učebnu přírodopisu (vyučuje se zde i část praktických činností a volitelný předmět SPPP) a společnou odbornou učebnu fyziky a chemie s instalovaným rozvodem vody, plynu, elektrického proudu, digestoří a didaktickou technikou (meotar, televizor, video). Obě jsou vybaveny starším nábytkem a laboratorním zařízením s viditelnými známkami opotřebení. Učebně přírodopisu znatelně chybí příslušný kabinet pro přípravu pedagogů a k uložení části učebních pomůcek a materiálu. Obě odborné učebny jsou dostatečně prostorné, jsou v nich umístěny pomocné informační a metodické materiály. Jejich estetická výzdoba je méně podnětná. K dispozici je relativní dostatek učebních pomůcek, většinou jsou dřívějšího data výroby, jejich obnova a modernizace je omezena finančními možnostmi přiděleného rozpočtu. V průběhu hospitací podporovalo účelné užívání pomůcek (např. stavebnicové modely atomů, nástěnná schémata chemických výrob, ukázky přírodnin, tematické skládačky, fyzikální měřicí přístroje apod.) didaktickou zásadu názornosti. Velmi často byla aplikována práce s pracovními listy, podporující samostatnost a kreativitu žáků.

Učebnice jsou pořizovány pro jednotlivé předměty z různých nakladatelství (např. Alter, Prometheus, Prodos apod.). Jejich obměna za nové moderní publikace je plánovitá a postupná. Pro výuku přírodopisu nebyla dosud provedena úplná obměna učebnic jediné ucelené řady a v 9. ročníku se užívá učebnice Přírodopisu pro 8. ročník z nakladatelství SPN Praha, rok vydání 1983. Audiovizuální (např. zpětný projektor a videoprojektor) a výpočetní technika s výukovými programy se uplatňovala zejména při výuce fyziky.

Stavba vyučovacích hodin, zvolené formy a metody práce zohledňovaly věkovou skladbu třídy. Přirozené projevy jednání a chování žáků prokázaly návyk na uplatněný způsob vedení výuky. V souladu s cíli vzdělávacího programu Základní škola byly při individuálních či skupinových formách práce voleny rozmanité praktické činnosti metody. Seznamování se s novým učivem probíhalo tradičním výkladem učitele, řízeným rozhovorem a problémovými dotazy, které vedly žáky k vyhledávání mezipředmětových vztahů a aplikaci stávajících znalostí a dovedností. Dynamičnost výuky, dosahovaná častým střídáním činností, byla v hodinách fyziky umocněna efektivním vřazováním počítačových výukových programů. Patřičný význam byl přikládán práci s učebnicemi, sbírkami úloh a tematickými pracovními listy. Ne vždy se však při jejich užití projevila potřebná diferenciací množstvím a obtížností zadávaných úkolů s ohledem k potřebám a možnostem jednotlivců. Aktualizace učiva se zaměřovala na řízené vyhledávání informací z učebnic a atlasů, méně se užívaly jiné zdroje informací (např. encyklopedie, populárně naučné časopisy a jiná odborná literatura). Zápisy učiva do žákovských sešitů byly většinou připravené, měly formu stručné, přehledné osnovy klíčových poznatků nového učiva. Zejména na prvním stupni se přistupovalo k využívání náčrtu jako jiné formy jeho záznamu. V několika málo případech se objevil nevhodný způsob diktování zápisu učiva.

Ve většině zhlédnutých hodin byly velmi dobře aplikovány vhodné motivační metody, zejména v úvodech a závěrech hodin. Podnětně působila práce s cílem hodiny a následným motivačním rozhovorem. V průběhu výuky byla pozornost a zájem žáků podporována střídáním činností a navozováním problémových situací. Na snižování tempa výuky z důvodu zvyšující se únavy žáků a vzrůstající nepozornosti nebylo pokaždé reagováno vřazením vhodné relaxační metody. Nedostatečně je užíváno pozitivního hodnocení dílčího výkonu jednotlivce či jiné formy povzbuzení. Při zkoušení jsou ověřovány nejen jednotlivé encyklopedické a faktografické znalosti z oborů přírodních věd, nýbrž i jejich aplikace s ohledem k využití v praktickém životě. Hodnocení a následná klasifikace byly objektivní a odrážely i úroveň tvořivosti a vystupování žáků. Rezervy se prokázaly při užívání časově neefektivních metod vyhodnocování individuální či skupinové práce žáků především zdlouhavou kontrolou správnosti jednotlivých úkolů. Žáci jsou minimálně vedeni ke vzájemné kontrole, případně nácviku sebekontrolních činností.

Přirozená autorita vyučujících a vybudovaný partnerský vztah mezi učitelem a žáky vytváří nestresovou, pracovní atmosféru vyučovacích hodin. Učitelé řídí proces výuky jasnými pokyny. Dokáží přitom pružně reagovat na přirozené reakce a potřeby žáků (např. potřeba sdělit zkušenost, žádost o pomoc apod.). Vyučující nejen vytváří prostor pro diskusi, ta se navíc stává důležitou metodou výuky. Otevřená vzájemná komunikace je umožněna respektováním žákovy osobnosti. V některých případech, zejména na prvním stupni, byli žáci ve svých činnostech příliš vedeni, ne vždy měli dostatečnou možnost projevit samostatnost a tvořivost. Vystupování vyučujících bylo kultivované, k celkové příjemné atmosféře přispívala klidná, vyrovnaná, obsahově věcná a cílevědomá verbální komunikace. Běžně užívaná metoda pozitivního očekávání žákovy výkonu přispívala k utváření kladného vztahu k výuce. V průběhu inspekce se neobjevily nežádoucí projevy nekázně.

Celkově byla úroveň výuky vybrané skupiny přírodovědných předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Ve všech sledovaných předmětech se kladně projevuje plánovitá a promyšlená příprava výchovně-vzdělávací činnosti ve směru volby výukových cílů, podmínek a prostředků výuky. Plánování a příprava je hodnocena jako velmi dobrá s výraznou převahou pozitiv. Didaktické a odborné nedostatky nekvalifikovaných pedagogů jsou systematicky odstraňovány funkčním metodickým vedením. Personální podmínky výuky jsou celkově velmi dobré, přitom na prvním stupni jsou hodnoceny jako vynikající.

Nadstandardní prostorové podmínky k výuce, spolu s účelným využíváním vybavení odborných pracoven částečně ovlivňuje nedostatečná modernizace a doplňování učebních pomůcek a menší estetická podnětnost učeben. Materiálně-technické podmínky výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Velmi dobře zvládnutý frontální způsob vedení výuky s často uplatňovanými aktivizujícími metodami vytváří předpoklad pro úspěšné a efektivní vzdělávání. Na vytváření pozitivního vztahu k výuce se účinně podílí zvolené motivační prostředky a preferované partnerské sociální vztahy mezi pedagogy a žáky.

Organizace, užití formy a metody práce, motivace a hodnocení žákova výkonu, interakce a komunikace mezi jednotlivými účastníky vzdělávání je velmi dobrá.

Celková kvalita vzdělávání je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina má dvě oddělení s celkovým počtem 55 zapsaných žáků, z toho 50 je přihlášeno k pravidelné docházce. Navštěvují ji žáci především prvních až třetích tříd a několik dětí čtvrtých ročníků. Rozsah denního provozu družiny je stanoven od 6:00 do 7:45 a od 11:30 do 16:15 hodin. Provoz je zabezpečen dvěma vychovatelkami, z nichž obě mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro práci ve školní družině. Jejich pracovní úvazek je 100%, navíc obě vyučují ve škole předměty především výchovného charakteru (dvě hodiny výtvarné výchovy a šest hodin tělesné výchovy). Každoročně škola pořádá v létě týdenní družinový tábor s bohatou prázdninovou činností.

Družina je umístěna v prvním poschodí školního pavilonu, kde v přízemí je školní jídelna s kuchyní. Každé oddělení má svou vlastní dostatečně velkou místnost, která poskytuje velmi dobré podmínky pro veškeré zájmové a mimoškolní aktivity. Třídy působí estetickým dojmem, jsou bezpečné, s odpovídajícím hygienickým zázemím. Materiálně je družina velmi dobře vybavena pro rekreační i různorodou zájmovou činnost. K dalším využívaným školním prostorům patří tělocvična, učebna výpočetní techniky, videoučebna, cvičná kuchyňka, venkovní hřiště a školní zahrada. Pitný režim je celodenně zajištěn.

Je vypracován celoroční plán školní družiny, který stanovuje hlavní náplně činností podle měsíců a daných ročních období. Práce ŠD vychází z kalendáře tradičních a aktuálních akcí družiny i školy, zahrnuje především odpočinkové, rekreační, sebeobslužné a sebevzdělávací činnosti spolu s přípravou na vyučování. Rozborem výkazů a týdenních plánů bylo zjištěno, že režim dne je vyvážený, zvýšená pozornost je věnována tělesné výchově, sportu a turistice, dopravní problematice, různým pracovním technikám, přírodě, výtvarné výchově, hudebně pohybovým a literárně dramatickým činnostem. Veškeré zájmové činnosti vycházejí ze zájmu dětí a podle jejich zaměření a přání.

Vnitřní řád školní družiny je funkční, poskytuje bezpečný a přehledný rámec pro provoz, žáci i rodiče s ním byli seznámeni na počátku školního roku. Dokumentace je vedena přehledně a funkčně v souladu s § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech. Obecně závazná vyhláška obce Mořkov č.1 o příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ŠD ze dne 1. září 1996 stanovila příspěvek ve výši 50,- Kč na dítě. Tato vybraná částka je dána na nákup pomůcek, hraček a spotřebního materiálu pro ŠD. Konkrétní využití této částky v loňském roce je hodnoceno jako efektivní.

Vedením školní družiny byla pověřena služebně starší vychovatelka, která se podílí na přípravě celoročního plánu práce a je členkou vedení školy. Z toho hlediska má družina se školou přímý kontakt, tok informací mezi vedením a vychovatelkami je oboustranný.

V době konání inspekce proběhlo ve všech odděleních motivované zaměstnání, které metodami i formami práce odpovídalo požadavkům specifčnosti pedagogiky volného času. Projevila se ukázněnost a zájem dětí pro dané činnosti, které rozvíjely především jejich fantazii, tvořivost, komunikaci a samostatný verbální projev. Příprava na vyučování spočívala hlavně v pestrých formách didaktických her, práce s literaturou, výtvarné činnosti a péči o školní pomůcky.

Vztahy mezi vychovatelkami a žáky byly vstřícné a přátelské, bylo vytvořeno pozitivní komunikační prostředí s akceptovanými pravidly jednání.

Celkové hodnocení podmínek, kvality řízení a organizace výchovně vzdělávací činnosti školní družiny.

Prostorové podmínky školní družiny jsou velmi dobré, učebny jsou vkusné a velmi dobře vybavené pomůckami a hračkami. Provoz školní družiny je po personální i materiální stránce kvalitně zajištěn, výchovně vzdělávací činnost je plánovitá a promyšlená, její zaměření je vysoce motivované a velmi vhodně vychází z daných podmínek. Kvalita řízení je vzhledem k jasným řídicím strukturám a velkému podílu vychovatelek na vedení zařízení hodnocena jako vynikající.

Shrnutím všech atributů je hodnocení kvality výchovně vzdělávací činnosti školní družiny vynikající.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobé cíle a koncepční záměry rozvoje v základních oblastech řízení školy (zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu, organizační a pedagogické zabezpečení výuky, materiálně technický rozvoj) jsou zpracovány v Plánu dlouhodobého rozvoje ZŠ Mořkov na období let 1997 – 2003. Cíle jsou stanoveny na základě analýzy stavu, znalostí potřeb a reálných možností prostředí, k čemuž nepochybně přispěl fakt, že ředitelka je dlouholetou pedagogickou pracovnící zdejší školy se jmenováním do funkce od roku 1991. Dokument je průběžně doplňován a aktualizován. Naplňování jednotlivých cílů je rozpracováno v celoročním plánu práce na školní rok 2000/2001, jsou stanoveny priority. Přijaté záměry jsou reálné, dílčí úkoly mají přidělenou konkrétní zodpovědnost za realizaci, je stanoven termín i kompetence ke kontrole splnění. Na jeho přípravě se podílí pedagogičtí pracovníci školy především prostřednictvím metodických orgánů. Součástí dokumentu jsou rovněž plány výchovných poradců, metodických orgánů (zabývají se sjednocením požadavků na žáky z pohledu základního učiva, metodikou výuky, výběrem oblastí a forem dalšího vzdělávání

včetně vyhodnocování vlivu na kvalitu vyučování, odbornou a metodickou spoluprací a úkoly organizačního charakteru), plány činnosti školní družiny a plány kontrolní a hospitační činnosti. Podrobně jsou jednotlivé úkoly zpracovány a zveřejněny v měsíčních plánech práce, týdenní plány mají operativní charakter. Koncepční záměry jsou konzultovány v radě školy a se zástupci zřizovatele. Ověřování požadavků a zájmů rodičů (např. ovlivňování nabídky nepovinných a volitelných předmětů) není prováděno.

Výuka probíhá ve všech ročnících podle schváleného učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola, hodinová dotace jednotlivých předmětů je dodržena. Na druhém stupni je posílena výuka fyziky, přírodopisu, zeměpisu a dějepisu nad minimální stanovenou hranici. Nabídka nepovinných předmětů je poměrně bohatá a je vytvořena již pro žáky prvního ročníku. Při její tvorbě se vychází zejména z personálních a materiálně technických možností školy. Primární postavení s ohledem k vybavení a možnostem školy mají sportovní a pohybové aktivity. Specializace zájmů žáků je prováděna nabídkou volitelných předmětů od sedmého ročníku. V letošním školním roce jsou v ní zastoupeny následující předměty: seminář a praktika z přírodovědných předmětů, seminář a praktika ze zeměpisu a domácnost. Posledních z nich byl nově zaveden od 1. února 2001 pro žáky sedmého ročníku po personální změně v pedagogickém sboru spojené s předčasným odchodem do starobního důchodu.

Organizování

Organizační schéma řízení školy je s ohledem k její velikosti jednoduché a přehledné. Ředitelka řídí a kontroluje výchovně-vzdělávací činnost 1. stupně a školní družiny, v přímé kompetenci má rovněž spoluprací se školní jídelnou. Zástupce ředitelky zodpovídá za činnost 2. stupně a prostřednictvím školníka řídí a kontroluje práci správních zaměstnanců. Součástí vedení jsou rovněž dvě výchovné poradkyně, každá se svou přidělenou výchovnou oblastí, preventista, vedoucí školní družiny, vedoucí Aktivu třídních učitelů a zástupce odborů. Další jsou přizváni podle aktuální potřeby a projednávaného tématu. Ředitelka ustanovila svými poradními orgány pedagogickou radu, Aktiv třídních učitelů (řeší zejména otázky výchovného působení) a osm metodických orgánů (společné metodické sdružení prvního stupně, předmětové komise tělesné výchovy, matematiky a fyziky, dějepisu a zeměpisu, cizích jazyků, českého jazyka, rodinné a občanské výchovy a praktických činností a přírodopisu spolu s chemií).

Žáci i učitelé mají zajištěn přístup k informacím. Žákům jsou předávány prostřednictvím třídních učitelů, školního rozhlasu a nástěnek v prostorách školy. Pracovníci školy je získávají obvyklou formou ústního oznámení, případně písemného sdělení umístěného ve sborovně. Ta rovněž slouží k pravidelným měsíčním pracovním poradám, které se mimo provozních, organizačních a pedagogických záležitostí zabývají vzdělávacími aktivitami pedagogických pracovníků a přenášením informací ze vzdělávacích kurzů. Pedagogické rady jsou svolávány pravidelně šestkrát za školní rok, z toho poslední v závěru měsíce června se zabývá celkovým zhodnocením skončeného školního roku a náhledem do záměrů roku následujícího. Předložené zápisy z porad jsou přehledné a dokládají jejich věcnost a obsahovou vyváženost.

Pravidla vnitřního režimu školy upravuje aktualizovaný Řád školy vydaný k 4. září 2000 a Pracovní řád pro zaměstnance ZŠ Mořkov (jeho součástí je organizační řád a konkrétní povinnosti a práva zaměstnanců). Jsou zde podrobně definována práva žáků a jejich povinnosti a další oblasti uvedené v § 15 vyhlášky č.291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů.

Ostatní dokumentace upravující organizaci výchovně-vzdělávacího procesu je řádně vedena a podle potřeb je zveřejněna. Osobní data zaměstnanců jsou uložena u vedení školy a chráněna před případným zneužitím. Začátek vyučování je stanoven na 7:45 hodin s ohledem k dojíždějícím žákům. Rozvrh hodin je v současnosti poznamenán nutností zabezpečit výuku

plavání žáků prvého stupně. Organizace dělení tříd na skupiny zohledňuje didaktické, pedagogické, hygienické a bezpečnostní potřeby výuky. Škola realizuje dělení početnějších tříd na skupiny v hodinách matematiky, českého jazyka, cizího jazyka, tělesné výchovy a praktických činností v třetím, pátém a šestém ročníku. V páté třídě je s ohledem k vysokému počtu žáků (33) a přítomnosti tří zdravotně postižených žáků dělena výuka celkem v 10 hodinách týdně (M/2, Čj/2, Cj/3, Tv/2, Pč/1). Žáci mají prostřednictvím školní jídelny zajištěn denně pitný režim, škola je zapojena do celostátního projektu „Školní mléko“.

Rodičům jsou rozesílány v září důležité údaje k organizaci školního roku formou bulletinu (např. informace k pedagogicko-organizačnímu zabezpečení školního roku, nabídka volitelných a nepovinných předmětů, volnočasových aktivit, důležité údaje z vnitřního řádu školy apod.). Aktuální informace o prospěchu a chování dětí jsou tradičně sdělovány prostřednictvím žákovských knížek a na pravidelných třídních schůzkách. V současnosti se realizují dva typy třídních schůzek (informační a konzultační), lišící se zejména organizační formou a prostorem pro individuální konzultace. O důležitých aktivitách školy je veřejnost informována prostřednictvím obecního Zpravodaje. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 1999/2000 je zpracována v souladu s §17e odst. 2, 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Zpráva je přehledně zpracována, podává ucelenou a podrobnou informaci o výsledcích a průběhu výchovně-vzdělávací činnosti a zároveň vyhodnocuje plnění záměrů a úkolů za uplynulý školní rok a stanoví nové cíle. Zpráva byla projednána a schválena radou školy dne 31. října 2000. Rozhodnutí ředitelky jsou včasná, konkrétní a jednoznačná.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka působí na pracovníky přímým a věcným jednáním, styl řízení je demokratický a otevřený všem podnětům a přínosným aktivitám. Prioritami pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v letošním školním roce jsou komunikační dovednosti, zdravý životní styl, klíčové kompetence učitelů a práce s dětmi s SPU. Účast na vzdělávacích akcích je vedením sledována, pravidelně je vyhodnocována efektivita přenosu nových námětů a dovedností. Ředitelka sama se příkladně účastní dalšího vzdělávání. Je absolventkou dlouhodobého kurzu školského managementu a zároveň odbornou garantkou zavádění celorepublikového projektu „Dokážu to?“ do výuky, jehož cílem je posilování sociálních kompetencí žáků 2. stupně. Věková skladba pedagogického sboru je rovnoměrně rozdělena, v nejbližší době bude potřeba řešit přirozené odchody do důchodu a zajištění přiměřené odborné náhrady. Vedení školy má vytvořen účinný systém odborné a metodické pomoci nekvalifikovaným pedagogům prostřednictvím uvádějících učitelů, metodických orgánů a realizací plánu konkrétních dílčích úkolů (např. seznámení se základy teorie vyučování, vedení pedagogické dokumentace, vzájemné naslechy vyučujících apod.). Kritéria pro stanovení osobních příplatků a mimořádných odměn jsou s pracovníky projednána na pedagogické radě a zveřejněna ve sborovně. S každým pracovníkem je prováděno pravidelné roční pracovní hodnocení, které se stává základem pro přidělení nadtarifní složky platu. Písemné záznamy s případnými připomínkami hodnoceného pracovníka slouží oběma stranám ke korekci další činnosti. Systém morálního oceňování je realizován především poděkováním na pracovních poradách, případně zveřejněním ve školním rozhlasu či místním tisku. Pravidelné sebehodnocení je prováděno na závěrečné pedagogické radě.

Kontrolní mechanismy

Vedení školy má sestaven celoroční plán hospitační a kontrolní činnosti. V letošním školním roce realizovala ředitelka školy 23 celohodinových hospitačí, zástupce ředitelky 11 hodin.

Nedílnou součástí plánu jsou i dílčí tematické hospitace vyplývající z problematiky sledování kvality pedagogické práce. Záznamy z nich mají vypovídací hodnotu a sledují nejdůležitější aspekty výchovně vzdělávací práce pedagogů. Kontrolní činnost sleduje zejména aktivity metodických orgánů školy, kvalitu vedení třídní a žákovské dokumentace a plnění vnitřního režimu školy. Je rozdělena podle kompetencí mezi ředitelku a jejího zástupce. Výsledky a zjištění jsou zevšeobecnovány, následně jsou na poradách přijímána konkrétní opatření. Pravidelně a důsledně se vedení školy věnuje i vyhodnocování zpětnovazebných informací kontrolou efektivity přijatých opatření. Důležitou součástí je i provádění průběžné kontroly dosažených výsledků učení s využitím vlastních i standardizovaných nástrojů (kontrolní práce, tematické prověrky, testy Kalibro, Liqueur – výstupní testy). Vedení školy má k dispozici dlouhodobý přehled o výsledcích standardizovaných testů. Na základě doložitelných podkladů lze konstatovat trvale zlepšující se úroveň žákovských znalostí a dovedností. Pozitivně se při řízení školy projevuje uplatnění výpočetní techniky. Přehledné vedení souborů dat umožňuje trvalé sledování jevů a výsledků výchovně vzdělávacího procesu, což výrazně přispívá k vysoké efektivitě řízení.

Hodnocení kvality řízení

Plánování činnosti vychází z reálně stanovených dlouhodobých záměrů, roční plány práce jsou sestaveny z konkrétních cílů a úkolů v jednotlivých oblastech výchovně-vzdělávací činnosti školy. Doposud nejsou dostatečně ověřovány potřeby a zájmy rodičovské veřejnosti. Plánování je hodnoceno jako velmi dobré s výraznými pozitivy.

Jasně stanovené kompetence nižších složek školního managementu, umožňující podílení se na řízení školy, a promyšlený systém hodnocení práce docilují upevňování pocitu spoluzodpovědnosti za průběh a výsledky vzdělávání a výchovy. Plánovitá kontrolní a hospitační činnost spolu s účinným vnitřním systémem prověřování kvality úrovně vzdělávání dotváří ucelený systém řízení.

Organizování výchovně vzdělávacího procesu, vedení a motivování pracovníků a kvalita kontrolních mechanismů je hodnocena jako vynikající.

Celkově je úroveň řízení hodnocena jako vynikající.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Škola připravuje podmínky pro nové možnosti ve vzdělávání využitím moderních informačních technologií. Její projekt byl zařazen do celostátního programu MŠMT pod názvem „100 škol na Internet“.
- Výchovné poradenství je ve škole promyšlené a funkční. Na jeho realizaci se podílí tři pedagogové. Dvě výchovné poradkyně mají stanoveny úkoly a kompetence v oblastech spolupráce s třídními učiteli, vedení školy, s žáky, studenty, rodiči, lékaři a institucemi (Pedagogicko-psychologickou poradnou, Sociálním referátem OÚ a Úřadem práce v Novém Jičíně). Protidrogový koordinátor se zabývá prevencí negativních jevů, včetně získávání nových informací a jejich předávání výchovným partnerům (Radě rodičů, Radě žáků, Radě školy, výchovným poradcům, pedagogické radě).

Plán práce výchovného poradenství vychází z celoročních úkolů stanovených ředitelkou. Zaměřuje se na:

- poradenství a metodickou činnost ve směru práce se žáky se specifickými poruchami učení a chování, včetně vedení příslušné dokumentace,

- poradenství a metodickou činnost v oblasti sociální např. péče o problémové žáky, řešení výchovných problémů, sledování žáků s asociálními projevy včetně evidence,
- profesní orientaci a volbu povolání,
- protidrogovou prevenci.

Obě učitelky, které zastávají funkci výchovné poradkyně, mají dlouhodobou pedagogickou praxi na zdejší škole. Požadované kvalifikační studium absolvovaly: první na PF v Ostravě v r. 1989, další v r. 2000 na OU v Ostravě. Získanou odbornost si průběžně doplňují aktuálními poznatky z odborných kurzů pořádaných Střediskem informatiky a služeb a Pedagogicko-psychologickou poradnou v Novém Jičíně. Rozsah přímé vyučovací činnosti mají snížen v souladu s nařízením vlády č.153 ze dne 28. června 1999, kterým se mění nařízení vlády č. 68/1997 Sb., kterým se stanoví míra vyučovacích povinností učitelů a míra povinností výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků ve školství, podle poměrného počtu žáků.

V evidenci výchovné poradkyně je 9 žáků se specifickými poruchami učení a 3 žáci (s tělesným postižením, sluchovou vadou a vadou řeči) integrovaných do běžných tříd a 16 žáků s diagnostikovanou poruchou učení. Individuální učební plány respektují zjištění poradny, avšak mají obecnou formu a jsou nedostatečně rozpracovány. Jsou s nimi prokazatelně seznámeni rodiče. Všechny doporučené pomůcky, včetně počítačových programů mají učitelky provádějící nápravu (kromě obou výchovných poradkyň jsou to další dvě) k dispozici. O hodiny nápravné péče jsou úvazky učitelek navýšeny. Provedením analýzy tříd směrem k žákům s problémovým chováním, s výrazným poklesem prospěchu, zaostávajícím, zdravotně oslabeným, ale i talentovaným má nejen výchovná poradkyně, ale i třídní učitelé k dispozici podklady určující směr výchovného působení. Na pedagogických radách případně na poradách Aktivu třídních učitelů je s výsledky přijímaných opatření seznamována ředitelka.

Ve školním roce 2000/2001 vychází z 9. ročníku a z nižších ročníků celkem 36 žáků. Výchovná poradkyně zajišťuje přenos informací a besedy v oblasti profesní orientace. Např. pořádá pro žáky návštěvu a pro rodiče besedu s pracovnící Úřadu práce v Novém Jičíně, organizuje účast žáků na přehlídce středních škol a učňovských zařízení „Gema“. Informace k volbě povolání poskytuje rodičům i v době konzultačních hodin, případně na předem dojednané schůzce.

Náplň práce protidrogového koordinátora je v podstatě stejná jako u výchovného poradce (poskytování informací, spolupráce s výchovnými partnery atd.). Součástí minimálního preventivního programu jsou např. projekty neúplné rodiny (v letošním roce byl realizován víkendový pobyt z zařízení DDM Nový Jičín na Hůrce s názvem „Už nechci být sám“), zájmové kroužky, besedy a další aktivity). Informace o poradenském systému ve škole jsou žákům i rodičům dostupné prostřednictvím bulletinu vydávaného v měsíci září, žákovských knížek, informační nástěnky a konzultačních hodin. Nově je pro žáky zavedena „Schránka důvěry“.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zařazení do sítě škol čj. 837/45/97 – 17 s platností od 1. listopadu 1997,
- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. – 9. ročníku navštěvujících školu ve školním roce 2000/2001,
- podkladová inspekční dokumentace pro základní školy,

- dokumentace stanovující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti,
- pedagogická dokumentace zdravotně postižených žáků,
- rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky (včetně potřebných podkladů),
- výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000,
- učební plán školy a tematické plány sledovaných předmětů zpracované pro školní rok 2000/2001,
- kopie dokladů o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků,
- zápisové listky,
- vnitřní řád ŠD ze dne 4. září 2000,
- obecně závazná vyhláška obce Mořkov č.1 ze dne 1. září 1996,
- roční plán akcí ŠD (2000 – 2001), přehledy výchovně vzdělávací práce ŠD, rozpis služeb vychovatelek.

ZÁVĚR

Doporučení

- projednat a zajistit se zřizovatelem kontrolu stavu narušenosti statiky tělocvičny a nerovnosti podlah na chodbách školy,
- vzhledem k velikosti školy a počtu pedagogických pracovníků druhého stupně zvážit snížení počtu předmětových komisí a provázat jejich činnost v rámci jednotného výchovného a metodického působení,
- zajistit metodický růst mladších kolegů vzájemnými návštěvami v hodinách,
- vytvoření podmínek pro kontinuitu výuky anglického jazyka a udržení její dosavadní kvality.

Základní škola v Mořkově naplňuje požadavky a cíle zvoleného vzdělávacího programu. Kvalita výuky je hodnocena ve všech jejích hlediscích jako velmi dobrá, pozitivně se projevuje i její výchovná činnost zejména na tvorbu kladných postojů žáků k vlastnímu sebevzdělávání. Způsob a úroveň řízení školy vytváří vynikající podmínky pro úspěšnou práci a prosazování moderních výukových trendů. Současně vytváří dostatečný prostor pro vzájemnou komunikaci výchovných partnerů, významnou úlohu zaujímá výchovné poradenství.

Celkově je škola hodnocena jako velmi dobrá s výraznými pozitivy.

Při orientační inspekci nebyly v oblasti čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu zjištěny nedostatky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Tisovský
Členové týmu	Mgr. Věra Dufková
	Mgr. Šárka Hanušová
	Doc. PhDr. Zdeněk Novotný, CSc.

V Novém Jičíně dne 16. března 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. březen 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Stanislava Bendová

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad	2001-04-09	144 077/01-5135
Zřizovatel	2001-04-09	144 075/01-5135
Rada školy	2001-04-09	144 076/01-5135

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány